

Header for 'SZABADSÁG' newspaper, including publication details, subscription rates, and contact information for the publisher, Dr. Andrew Cserna.

Gróf Széchenyi László lesz a washingtoni magyar nagykövet

A "SZABADSÁG" számára írta dr. Szabó László egyetemi tanár.

Bár az entente országai csak a békekötés törvénybeiktatása után fogják elismerni a magyar állam teljes önállóságát és követküldési jogát, a magyar kormány már most megteszi az előkészületeket diplomáciai képviselői megnevezésére. A bécsi berlini és a vatikáni magyar követ már ki van nevezve s ideiglenesen megbízottak vezetés alatt működik már a hágai, varsói, berni, prágai és belgrádi magyar követésig is. Arról értesülök, hogy Teleki Pál gróf, miniszterelnök mint külügyminiszter a washingtoni követéséget gróf Széchenyi Lászlónak ajánlotta fel, aki, úgy látszik, ezt a megbízatást el is fogja fogadni. Kinevezéséről egyelőre még nem lehet szó, mert előbb meg kell várni a békeszerződés ratifikálását, ami esetleg csak hónapok múlva fog megtörténni. A ratifikálás után azonban már gyors tempóban fog végemenni a diplomáciai kapcsolat létesítése az Egyesült Államok és Magyarország között.

Krisztiania

Norvégiországnak alig van három millió lakosa, de a fővárosának karaktere, életének mozgalmasága, kulturális tevékenységének értéke sokkal különb nem egy nagy ország fővárosánál. Az a körülmény, hogy Ibsen és Björnson norvégok voltak, csakugyan nem véletlen. Egy amerikai újságról, aki nemrégiben érkezett vissza európai utjáról, az európai tapasztalatairól szóló cikksorozatában kifejezett véleménye szerint Európának egyik legkellemesebb, legműveltebb és legvirágzóbb városa a norvégok fővárosa. Amióta a norvégok szakítottak azzal a vadházaszággal, amely őket a svédhez kötötte, a nemzet önértékét kifolyósaaképpen meg szorgalmasabban, még erénytelenebbül kitartóan, mint amilyenek különben már a múltban is voltak. Mindig arról voltak nevezetesebbek, hogy amíg a dánok a francia dekadencia észak példányai, a svédok a porosz rigorizmus utasói, addig a norvégok magukban állanak, nem lehet őket összehasonlítani más néppel, a filozófiai, az életfelfogás minden borús volta mellett egészen és munkára, szorgalomra hajszol.

Karácsony

Ünnepét sokan családjuk körében Magyarországon kívánják tölteni. Ha

NOVEMBER 6-ÁN induló társasutazásunkban résztvevő, jóval Karácsony előtt ér hazá. Utazásunk a

PESARO

nevű gyoragözöshöz, mely a háboru előtt "Fürst Bismarck" volt, a legnagyobb kényelemben utaznak egyik tapasztalt

FŐTISZTVISELŐNK

vezetése alatt. Foglalja le helyét már most és küldjön 20 dollár előleget. Utlevélt és a konzuli látványosságokat megszeressék. HAJÓJEGY ÁRA VASUTAI UTAZÁSSAL BUDAPESTIG \$105.50 HADIADÓVAL EGYÜTT.

MAGYAR KORONA

Ára most igen olcsó. Használja fel az alkalmat és segítsen rokonain. Penzküldeményeket 3 héten belül kifizetünk. PÉNZT BARMELY MAGYARORSZÁGI BANKBAN KAMATOZÁSRÁ ELHELYEZTÜNK ÉS NEVERE SZÜLŐ BANKKÖNYVET KIHÖZTÜNK.

4% kamatot fizetünk megtakarított pénze után, ha azt betétként nálunk helyezi el. Az elhelyezett összegekről bankkönyvet kap s pénzt bármikor kivetheti.

KÖZJEGYZŐI valamint óhazai ügyek pontos és lelkiismeretes elintézése.

Felsővárosi ügyfeleink kényelmére fiókirodánk hajózási és közjegyzői ügyekben is készségesen ad felvilágosítást.

NEMETH ÁLLAMI BANK

NEMETH JANOS, elnök. FŐÜZLET: 10 E. 22nd STREET a Bankpalotában. FIÓKÜZLET: 1597 SECOND AVE. corner 83rd St. NEW YORK CITY

Bementem az öltözőszobába és ott megszülettem a gyermekem. Nagyon szegyetlen magamat. Gondoltam: kido-bom az ablakon. Kidobtam."

De mindent mondhatok rája, csak azt nem, hogy nem volt jó leány. Szeretője nem volt soha. Legalább is, mink nem tudunk róla semmit. Négy hónappal ezelőtt ment a gyárba dolgozni. Azelőtt iskolába járt. Talán ott került bajba... Tizenhárom dollárt keresett hetenként. Az apja diszkrét és huszár keresetű volt.

Lillie éjszaka-gyakran sír és kiabál. De mindent mondhatok rája, csak azt nem, hogy nem volt jó leány. Szeretője nem volt soha. Legalább is, mink nem tudunk róla semmit.

De mindent mondhatok rája, csak azt nem, hogy nem volt jó leány. Szeretője nem volt soha. Legalább is, mink nem tudunk róla semmit.

Bostonban, október 5-én. — A szövetségi kerületi ügyészség véleménye alapján a szövetségi Grand Jury Charles Ponzi, a bostoni pénzkirályt, aki azt ígerte az embereknek, hogy az ő ötlete alapján minden ötven centen egy dollárt csinálhatunk, vád alá helyezte.

Nyolcvanhat esetben áll fent az a vád Ponzi ellen, hogy csalásra használta fel a szövetségi postát és több esetben lopással is vádolja őt az ügyészség. Úgyében a tárgyalást valamikor később fogják megtartani, de csak szólni se tudott a ni.

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC. S. S. SUSQUEHANNA INDUL NEW YORKBÓL EGYESENEN BRÉMÁBA NOVEMBER HÓ 17-ÉN

FORRADALMI FELHŐK VANNAK MEXICO FELETT

Mexico felett ismét tornálnak a forradalom felhői. — A nyugtalanság az országban egyre nagyobb lesz.

Két kormányzót is elkegyeltes a tábornokok Mexicóban.

WASHINGTON, október 5-én. — Mexico Cityből ide érkezett hivatalos jelentések arról, hogy az ottani kormányzatnak meg kellene határoznia, hogy a hivatalos katonai csapatok feladatát adják át a forradalmi csapatoknak, hogy a hivatalos katonai csapatok feladatát adják át a forradalmi csapatoknak.

A fővárosi sajtó megemlékezik a háború alatt elhunyt katonákról és a katonák özvegyeiről. Kijelentik, a lapok és ezzel a közvélemény: hangot adnak a háború alatt elhunyt katonák özvegyeinek és a háború alatt elhunyt katonák özvegyeinek.

Mind a két esetben a forradalmi csapatok a vezetőiket a "börököt" kiáltották ki a kormányzóknak. A két tábornok Porfirio Garcia de Leon, Michoacanban garzadálkodó Francoese Muzica, aki a sikk államban vágott a hatalomra.

Mexico tábornok az embervegyesen az állam fővárosát ellen márosított és a város minden városát nélkül a várműve geriette.

Mind a két államból a szövetségi kormányhoz fordultak segítségért.

De La Huerta, ideiglenes kormányzó Mexicóban, a vizsgálat mind a két esetben. Kormányzóknak reméljük, hogy a katonák sikerül majd simogtatni.

AZ OSZTRÁK BÜNSŐK

Ausztriában egyre több lesz a bűnsők száma.

BÉCS, okt. 5. — 1919-ben bécsi büntető bírók nem kevesebb, mint tizenöt esetben ítélték jusszesszonitva azzal 1947 cettel, ami 1910-ben írták elő.

A börtönök annyira tele vannak, hogy az új nyílt iskolák az ügyészek által azonnal bezárták a börtönökben, akik nem itétek elő, de ezután hosszabb időre, ideiglenesen lezárják az iskolákat.

De meg anyai eset vár letgárlásra, hogy ha több eset nem dnt má magit elő, akkor évök ellenének, amíg a melev esteikkel végeznek.

Az állam büntetőjogi gépezetmsjndem tehetetlenül áll a tenetes anyaggal szemben. Ben csak a lopások száma állben kötezerkészsámat tesznek havonként.

Wilson gondjai

Wilson elnök is belépett az elnökválasztás korteseinek sorába. Megszólalt az elnök, hogy a demokratapárt programja mellett törjön lándszát, hogy megismételje mindazt a szépet, jót és nemeset, amit a Nemzetek Ligájáról sok alkalommal elmondott már.

Wilson első "felhívása" kizárólag a békeszerződés kérdésével foglalkozik, mintha az elnökválasztási küzdelemben kizárólag ez az egyetlen elvont kérdés érdekelné az amerikai népet. Nem nyilatkozik az elnök a drágaságról, mit sem szól a munkáskérdésekről, meg sem említi a gazdasági kérdéseket, észrevétlenül halad el a bevándorlás ügye mellett és ügyet sem vet a súlyos társadalmi problémákra.

A jámbor idegen irigykedve olvashatja Wilson elnök felhívását és csodálkozva sóhajthat: mily boldog ország ez az Amerika, amelyeknek legnagyobb gondja még ma is a versaillesi békeszerződés, amelynek egyetlenegy nagy kérdése vár megoldásra, a Nemzetek Ligája. De mink, akik itt élünk, itt dolgozunk, itt keressük kenyérünket, itt izadjuk ki háborus adónkat és itt szenvedjük végig a világ legnagyobb drágaságát, — mink tudjuk, hogy a komoly, a válsággal fenyegető kérdések egész tömege előzi meg sokat hánytorgatott békeszerződést és a koraszülött Ligát.

Mrs. Wilson kitűnő gazdaszony lehet, hogy Mr. Wilson még most sem érzi a drágaság súlyát és nagyon szép fizetés lehet az elnöki fizetés, hogy Mr. Wilson mit sem tud az általános ipari elégedetlenségről és bizonyára több mint 2000 dollár után élvez adómentességet, hogy nem tiltakozik a háborus örökség terhei ellen.

Wilson-elnök legutolsó megnyilatkozása nem mond semmi újat. Mindazt, amit a békeszerződés és a Liga mellett csatásorba állít, sokszor küldte már háborúba. Még azt sem tekinthetjük újdonságnak, hogy az elnökválasztást a békeszerződés ügyében történő népszavazásnak tekintik, mert félelvél ezelőtt ugyanezt elmondotta már.

Wilson elnök kijelentette, hogy az elnökválasztás egyúttal alkalmat ad az Egyesült Államok népének arra, hogy ítéletet mondjon abban az áldatlan harcban, mely a békeszerződés aláírása óta szakadatlanul dúl ebben az országban. Az amerikai nép megnyilatkozik most és ez a megnyilatkozás vagy Wilson mellett, vagy a szenátus republikánus többsége mellett történik meg.

Az a kérdés, hogy meghajolnak-e a nép döntése előtt a harcok ellenfelek. Mostanáig azt hangoztatta Wilson, hogy a szenátus engesztelhetetlen tagjai, nem képviselik az amerikai népet. Az "engesztelhetetlenek" ugyanezt állították Woodrow Wilsonról. Most végre dönt a nép és bizzunk abban, hogy egyszerűségekorra végez ezzel a kérdéssel és bekövetkezik az az idő, hogy az elnök és a törvényhozás először megint a dolgozó amerikai nép érdekeivel törődik.

A nyelv egyszerűsítése

NINCSEN a világon az az író, aki olyan látszólagos ellentmondásokat teremt, mint a legnagyobb művész, az élet. Anglia és Amerika a két leghaladőbb ország a világnak, az angol-szász faj a legaktívabb faj a világon és mégis, együtt, a legkonzervatívabb.

A világ összes művelt és műveletlen nemzetei elfogadták a tizes számrendszert, tizes mértérendszer, a tizes hosszúság számítását és a tizes beosztás alapuló pénzgazságot. Ez utóbbit az Egyesült Államok ugyan a magáévé tette, Anglia azonban még ezt sem.

Pedig mennyivel egyszerűbb lenne, ha Angliában sem kellene az embernek arra gondolnia, hogy egy font sterling husz shilling és egy shilling tizetköt penny. Talán egyetlen egy nyelv sines, amely a konzervatív kinévéseit, a rendes szerkezetét, a szavak betűzését annyira megtartotta volna, mint épen az angol.

MI A SZÉP?

A SZABADSÁG RÉSZERE ÍRTA: ALPHA.

I. ELSŐ ÁLLOMÁS: PLATON. Hogy adjak röviden, szabadon, a betűhöz nem köve fogalmat arról, hogy Platon szerint mi a szép? Az orvona hangja jut eszembe, mely oly tömör, hatalmas, ünnepies. Betölti a templom úrét. A kö visszahangozza és megelevenedik tőle. Ilyen hatással van rám Platon szava, ha a szépről beszél.

Az eszme szó sokféle jelentésben kering a nyelvben: a szónak filozófiai értelme Platonról származik. Görögül: idea. De ideán mi gondolatot értünk, gondolatot általában, vagy bizonyos fajta gondolatot. Tehát valamit, ami az ember fejében támad, él. Platon szerint az idea nem valami szubjektív gondolat, hanem objektív valóság. Mondjuk: a dolgok igazi lényege. Sőt szerinte az idea az igazi valóság. Minden egyéb csak mulékony jelenség. Csak ideák vannak igazán, a többi létszat. És a létszat onnét származik, hogy az ideák mellett ott van az anyag, melyben, melyen át az ideák megjelennek nekünk, de ép ezért elhomályosítva, elfátyolozva, tőkeltenül. Mondjunk nagyobb világosság kedvéért egy példát.

A szobrász egy Zeusz akart faragni. Előtte van e cétra egy márványtömb. Fejében él Zeusz alakja. Mi a lényeges, a kó vagy a gondolat alak? Nyilván a gondolat alak. A kó jóformán semmi, csak az alak fog neki értéket, jelentőséget adni. A szobrász hozzáfog a munkához. A keletkezés szobor értékét három tényező fogja megállapítani. Az első: a szobrász fejében élő alak. A második: a kőnek minősége. A harmadik: a művész munkája, melylyel a kőnek meg tudja adni az alakot. Menetül tökéletesebb a gondolat alak, annál araválóbb a kő és mennél pontosabb a munka: annál értékesebb lesz a szobor. De a gondolat alak az uralkodó tényező, annak engedelmeskedik az anyag, az vezető a munkáló kezét. Az anyag mindig ellent fog állni a formáló kéznek, egészen nem engedi érvényre jutni az alak képét. Így van ez a világ dolgival is. Az eszme bennük az igazi valóság, mondjuk: az igazság. De ezt több-kévébe elhomályosítja az anyag. De az anyag mégis keresztelteszik az eszme, a valóság, az igazság.

Platon az első idealista, mert szerinte csak ideák vannak igazán. Előtte az atomisták azt tanították, hogy csak az anyag létezik, más semmi. Ezek az első materialisták. Ez az ellentét azóta sem szünt meg az emberiség gondolkodásában. Platon szerint, ezt most már meg fogjuk érteni, az eszme nemcsak az igazi valóság, az igazi igazság, hanem az igazi szépség is. Sőt az igazi jószág is. Ha az anyagon keresztül megpillantom az eszmet, akkor az a világ szép. A valóban létező eszme nem lehet nem szép. Nem céltalanossá nélkül választottuk előbb a szobrász példáját. A szobrászatot a fő-művészetet a görögöknek és ilyenféle példa lebeghetett Platon előtt is. Az eszme nála anyai, mint forma. A két görög szó is rokon, eidos = forma, idea = eszme. A valóság forma. A forma = tökéletesség, arányosság, részek harmoniája. Szép a tökéletes, harmonikus, arányos forma. Az istenek legtekintésebb, legarányosabb emberi formák. A templom is harmonikus, arányos, tökéletes forma. A vers is a nyelv anyagiának arányos, gondosan formált egésze. Aristoteles mondja, hogy a tragédia igazabb mint a történet, mert a történet csak azt mondja, mielyen voltak az emberek, a tragédia, mielyeknek kellene lenniük, azaz belső igazságukat. Az igaz, a szép és a jó Platon filozófiájában összeromnak igazi szent háromság.

Platon gondolata több mint kétezer évig uralkodott, egyébként ma is igaz még, de majd meglátjuk, más módon. Majd tökéletesnek mondották a szépet, majd istentiek, arányosságának, harmoniának, stb. A XVIII. században is még mindig Platonon élőkönked a gondolkodók. A részletek változnak, a főgondolat megmarad. A főgondolat az, hogy magukban a dolgokban van valami, aminek fogva szükségnek nevezük őket. A szépségért majd inkább az igazságnak, majd a jószágnak rokonítják. Az igazság és jószág tekintélyeinek, régebbi erények, velük támasztják az ifjabbakat, a szépséget, de magukban a dolgokban keresik ennek a tulajdonságát. Más szóval, iskolásterben kifejezve: A szépség objektív tulajdonság a szép dolgoknak. Itt a régi utnak a vége. Beleeszed egy más utba. Új állomás következik.

A hadkötelezettség új terve

Julius Kahn kongresszusi képviselő, a katonai ügyek bizottságának elnöke, azt a kijelentést tette, hogy Amerikának olyan törvényre van szüksége, amelynek értelmében a sorozást minden további nélkül el lehetesen kezdeni, mielőtt az Egyesült Államokat támadás éri, vagy a Kongresszus hadat üzen. A képviselő szerint a felkészültség érdekében erre okvetlenül szükség lenne. Kahnnak mindig az volt az álláspontja, hogy a kötelező katonai szolgálatra szükség van s ennek az érdekében küzdött az elmulit illésszakban is jóllehet a javaslat annak ellenzői miatt soha sem juthatott a Ház elé. De ha a következő illésszakban előterjesztik, úgy az automatikus sorozás eszméjével kapcsolatban kerül majd szónyegre.

Egy "kegyetlen" anyáról

Brooklynban, a nyolcadik utcán, az egyik ablakban ült a múlt hét szerdájának délt tizenkét óráján Thomas Pazano és pipázott.

A lakásával, a 119. számú ház van szemben, az utca másik oldalán. Ez a ház egy gyár. Ennek a gyárnak az elsődik emeletén kinyílt egy ablak és kirepült rajta egy csomag. A csomagot egy fiatal nő hajtotta ki az utcára.

Pazonnak gyanus volt a dolog. Lejött az utcára. Megnézte a csomagot. A csomagot az újságpapírosok között egy csomag volt. A csomagot Pazano megérezte, hogy már halott volt.

A pipás ember elcsúszott a rendőrtől. Jött a rendőr. Azután még több rendőr jött. Azután rengeteg ember jött, akiket a rendőrök alig tudtak visszatartani.

A rendőrség emberei azután bementek a gyárba. És kevés idő elteltével rátaláltak Lillie Retellora, arra a leányra, vagy asszonyra, vagy leányasszonyra, aki az újszülöttjét kihajította az ablakon.

Elvittek a rendőrségre Lilliet. Itt nagyon zavarosnak adta elő a történetét.

40 DOLLÁR kamatot fizetek egy évre minden náln elhelyezett 1000 dolláros takarékbetétn.

KISS EMIL BANKER 133 Second Avenue, New York.

ony
 zagon kívánják töl-
 -AN
 Karácsony előtt ér
 O
 "erst Bismarck" volt,
 asztalt
ÖNK
 s küldjön 20 dollár
 at megszerezniük.
DAPESTIG \$105.50

R
 A
 fel az
 Pénz-
 zánk
 RSZA-
 A. EL-
 SZÓLÓ
 UK.

pénze
 helyezi
 bank-
 veheti.

ZÓI
 és lelkiismer-

re fiókírodánk
 s készségesen

BANK
 ök.
 KÜZLET:
 ECOND AVE.
 er 83rd St.

ITY

tsak ittett:
 n azt a gazembert
 n valahol, jaj lesz

pedig vallják az
 értők a kórházban.
 em lehetne megérte-
 egy szegény, szeren-
 puta leány, akit va-
 esirkefőgé megej-
 atában, szegényben,
 n azt sem tudva,
 ajdonképen mit esiv-
 válik a gyermekétől.

NI ÜGYE.

szeg megállapította.
 bostoni pénzkirály
 hat esetben használta
 hat csalára.

okt. 5. — A szövet-
 ti ügyesség vélemé-
 a szövetségi Grand
 es Ponzit, a bostoni
 aki azt ígerte az
 hogy az ő ötlete
 minden ötven centen
 csinálhatnak, vad
 hat esetben áll fent
 onzi ellen, hogy esa-
 álta fel a szövetségi
 óbb esetben lopással
 t az ügyesség
 a tárgyalást valami-
 en fogják megtarta-

PANY, INC.
ANNA
 ESEN
BA
 EN
 \$155 & \$210
 \$120
 RK, N. Y.

FORRADALMI FELHŐK VANNAK MEXICO FELETT

Mexico felett ismét tornyosulnak a forradalom felhői. — A nyugtalanság az országban egyre nagyobb lesz.

Két kormányzót is elkergettek a tábornokok Mexicóban.

WASHINGTON, okt. 5. — Mexico Cityből ide érkezett hivatalos jelentések arról számolnak be, hogy két államban, Michoacanban és Anascalientesben helyi forradalmárok fegyveres erővel arra kényszerítették a kormányzókat, hogy a hivatalukat adják át a forradalmárokat vezető tábornokoknak.

Mind a két állam a főváros, hogy nagyon közel estek. A hír a szövetségi kormánykörökben igen nagy izgalmat keltett és ez az izgalom csakhamar átterjedt nemcsak a főváros népeire, de az egész ország lakosságára.

A fővárosi sajtó meglehetősen eles hangon támadja a forradalmárokat és a két "tábornokot". Kijelentik a lapok — és ezzel a közvéleményt hangoztatják — hogy ha Mexicóban az emberek törvénytisztelő volnának, ha volna respektus bennük a kormánnyal szemben, akkor ilyesmi nem fordulhatna elő.

Mind a két esetben a forradalmárok a vezetőjüket a "tábornokot" kiáltották ki kormányzóknak. A két tábornok: Porfirio Garcia de Leon, aki Michoacanban garzadálódik és Francisco Magaña, aki a másik államban vágott a hatalomra.

Magña tábornok az embereivel egyszerűen az állam fővárosát ellen marosított és a várost minden vérontás nélkül a hatalmába kerítette.

Mind a két államból a szövetségi kormányhoz fordultak segítségért.

De La Huerta, ideiglenes elnök maga vezeti a vizsgálatot mind a két esetben. Kormánykörökben remélik, hogy a kínos ügynek sikerül majd sima végét találni.

AZ OSZTRÁK BÜNÖSÖK

Ausztriában egyre több lesz a bűnösök száma.

BÉCS, okt. 5. — 1919-ben a bécsi büntető bírák nem kevesebb mint tízezer esetben ítélték ki összevesztetve az az 1947 csettelt, ami 1910-ben fordult elő.

A börtönök annyira tömve vannak, hogy az már nyílt skandalum. Az ügyész kénytelen volt azszal az ajánlattal előállni, hogy azoknak a bűnösöknek, akiket nem ítélték el öt évtizedre hosszabb időre, ideiglenesen helyezni szabadlábra.

Se meg annyi eset vár letérgyalásra, hogy ha több eset nem várná már magát elő, akkor is évek kellenének, amíg a megelév csettékek végződnének.

Az állam büntetőjogi gépezete majdnem tehetetlenül áll a rettenetes anyaggal szemben. Bécsben csak a lopások száma átlagban kétezerkétszázat tesznek ki havonként.

ÖNGYILKOS GÉPIROLÁNY

MEXICO CITY, okt. 5. — Az argentinai konzulátus közelében ma halva találtak egy fiatal leányt. A pénztárcájában rábukkantak a névjegyre, s néhány sorra. E szerint Margaret Miller a neve, gépirolány a fogfalkozására nézve. Kanadába való s azért jött Mexico Citybe, hogy itten a völégényével találkozzék. Miután a völégénynek nyoma veszett, ő már semmi örömet sem talált az életben s azért végzett vele. A leány huszonkét-házonhárom esztendősen lehetett.

AMERIKAI PAPOK KITÜNTETÉSÉRE

RÓMA, okt. 5. — A Vatikán hivatalos lapjának közlése szerint a pápa négy amerikai lelkészt tüntetett ki legutóbb azszal, hogy magasabb egyházi tisztásgel ruházta fel. Mgr. Arthur Lane (Oregon City) apostoli protonotarius lett, Mgr. Arthur Michael Phelan (New York), Mgr. Edward J. Flynn (Mount Vernon, N. Y.) és Mgr. Lawrence L. Dunphy (Sutton, Neb.) pápai prelátusokká nevezettek ki.

A németországi "veresek"

Kiderült, hogy a német veresek száma nem akkora, mint a hogy ok maguk azt hirdették.

BERLIN, okt. 5. — Halleban a független szocialisták konvencióján kiderült, hogy a Lenínkel tartó német veresek száma nem olyan nagy, mint ahogy azt ok maguk hirdették. A konvencióra küldött delegátusok többsége nem ért egyet Lenínkel és Trotzkijekkel.

Berlinben, ahol a radikálisok arra számítottak, hogy olyan delegátusok kerülnek többségbe, a kik feltétlenül azonosítják magukat a harmadik internacionálével, és eredmények a radikálisok szempontjából ugyancsak nem biztatók.

Első "veres" központokban, ahol 1918-ban például a spartakusok rendkívül erőseknek bizonyultak, a Lenine ellenes elemek kerekedtek felül. Ez történt például Brémában is.

Az oroszországi szoviet vezérek abban reménykedtek, hogy a hallei konvención egyhangúlag állást foglalnak majd a harmadik internacionale mellett, az eredmények eddig határozatlan vereség jellege van az ő részükre.

A SZUFFRAGETTEK UJABB GYŐZELME

A női szavazati jog ellenzőit elutasította a szövetségi felebbeszéi bíróság.

WASHINGTON, okt. 5. — A szuffragettek újabb győzelmet arattak Columbia kerület legfelsőbb törvényeszkének azt a döntést, mely megtagadta a női szavazati jog ellenségei kívánságának teljesítését, hogy Colby külügyminiszter ne hirdethesse ki az általános női szavazati jog megadását, megerősítette a kerületi felebbeszéi bíróság. Innét már csak az Egyesült Államok Legfelsőbb Törvényeszkéhez vihetik ügyüket az antiszuffragettek.

MEGINT BIZTATJÁK AZ EX-KIRÁLYT

BÉCS, okt. 5. — A New York Times levelezője jelenti, hogy értesülése szerint Benitzky Odón volt magyar betty-miniszter az elmúlt héten megint tanácskozott Károly volt magyar királlyal a svájci Pranginsban aféül, hogy hajlandó volna visszatérni Magyarországra.

Benitzky arra akarta rábírn Károlyt, hogy tegyen közö egy nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy abban az esetben, ha a trónra visszahívják, elfogadná a magyar nemzeti királyság elvét, amit a magyar törvényhozas törvénybe íktatott.

A SZABAD KERESKEDELEM ÉRDEKÉBEN

A Nemzetek Ligájának kereskedelmi bizottsága a szabad kereskedelem érdekében határozati javaslatot fogadott el.

BRÜSSZEL, okt. 5. — A nagy hatalmak pénzügyi és gazdasági konferenciáján, amelyik már napok óta tart a belga fővárosban, a Nemzetek Ligájának kereskedelmi bizottsága tegnap határozati javaslatot fogadott el, a szabad kereskedelem érdekében.

PIHENNEK AZ ÁLLAMFÖK

Az olasz király és a miniszterelnök hosszabb vakációra mennek.

Ugyilátszik, Olaszországban mégis csak sikerült kedvezően elintézni a nézeteltéréseket. Egy Rómából érkezett távirat arról számol be, hogy Viktor Emánuel olasz király hosszabb vadászkirándulásra megy San Rossoreban levő kastélyába.

Egy másik, szintén Rómából érkezett hír pedig arról ad számot, hogy Giolitti miniszterelnök is elhagyja a fővárost, szintén hosszabb időre. Elmegey Piemontban levő vidékébe, hogy kipihenje az utóbbi idők fáradságait.

A munkaszavargások alatt egy a királlyal, mint a miniszterelnöknek meglehetősen bajai voltak az események az idegekre mentek. Egyáltalán nem lehet esodálkozni azon, hogy hosszabb vakációra van szükségük és igyekeznek is kibaszni az első, kedvező alkalmat.

A REPULÓ SAMUEL

Samuel Gompers, az American Federation of Labor elnöke, aki az elmúlt napokban Buffaloól Rochesterbe repült.

UJABB IZGALOM NÉMETORSZÁGBAN

A németeket erősen nyugtalanítja az a lehetőség, hogy a franciák esetleg annakeltnak egynemély német kolóniát.

BERLIN, okt. 5. — A német nép, különösen a nacionalisták, újabb izgalomnak a martalékaiként, egy felhivatalos újságúgnyök-ség jelentése szerint a francia kormány esetleg arra a lépésre határozza el magát, hogy Togolandot és Kamerunt, a két német kolóniát elterve anektálják.

Erre a hírre vonatkozólag legközelebb interpellációt nyújtanak be a Reichstagban a nacionalisták részéről.

Hír szerint a németek semmi esetre sem fogják belenyugodni abba, hogy a franciák ezt megtegyék. A franciáknak ez a lépése a versaillesi békeszerződés huszonkettedik szakaszának az egyenes megértése lenne.

A felhivatalos értesülés még hozzátesszi, hogy a német kormány semmit sem fog elmulasztani abban az irányban, hogy ezt a lépést a francia kormány részéről megakadályozza.

WHISKEY A KOPORSÓBAN.

A hatóság emberei vasutasok feljelentésére megindították a vizsgálatot.

NEW YORK, okt. 5. — Harmon, N. Y. vasúti állomásának alkalmazottai közölték a hatósággal, hogy a legutóbb egy vasúti kocsiból több koporsót szállítottak át egy truckba, amelyekről az a véleményük, hogy tele voltak whiskey üvegekkel. A vizsgálat ebben az ügyben megindult. Eddig bebizonyosodott, hogy a prohibíciós törvénnyel visszaélők gyakran használják fel a koporsót arra, hogy abban szállítsák a rendeltetési helyére a whisky szállítmányt.

\$2.50

Ilyen Csekély Pénzért szerezhet magának.

Jobb munkát, könnyebb boldogulást

Amerikában élünk s csak az boldogulhat igazán, aki jól tudja az angol nyelvet. Még az egyszerű munkát is jobban megbeszéli a gyárban, ha angolul meg tudja magát érteni.

Vegye meg az Angol-Magyar-Magyar-Angol Bizonffi Szótárt amelyben minden szükséges szót s annak kiejtését megtalálhatja. Tekintettel a még meglevő csekély készletre mindenki jól teszi, ha azonnal megrende!

Megrendelhető ezen a címen: **SZABADSÁG** P. O. Box 171 CLEVELAND, OHIO

OHIO ÁLLAMNAK NÉPESSÉGE MÁR 5,757,461

Egy millióval szaporodott meg az állam lakossága az elmúlt tíz évben.

A népszámláló hivatal közölte, hogy az állam lakossága az elmúlt tíz évben egy millióval szaporodott meg, mint tíz évvel ezelőtt.

WASHINGTON, okt. 5. — Ohio államban egy millióval több ember él ma, mint tíz évvel ezelőtt. Az országos népszámláló hivatal állapította ezt meg az állam népszámlálási adatainak összegezésével. A hivatal rövidesen nyilvánosságra hozza hivatalosan is, hogy mennyi lakosa van Ohionak. Ez a szám valószínűen 5,757,461 lesz, ami körülbelül egy millió szaporodásnak felel meg az 1910-ben talált 4,767,121 lakossal szemben.

A hivatal közölte már az összes ohioi megyék lélekszámát Greene megye kivételével. Greene megyének 1910-ben 29,733 lakosa volt s azt hiszik, hogy nem sokat változik ez a szám az alkalommal. Szakértők ugyanannyira becsülik ennek a kis farmmegyének a lélekszámát, mint amennyi tíz évvel ezelőtt volt.

Nagy szaporodás csak olyan megyékben tapasztalható, amelyekben nagy ipari központok vannak. A tisztán földművelő megyékben, a minő Greene county is, inkább esett, mint emelkedett a lakosság száma.

Mivel a törvény 21,000 vagy megközelítően ennyi lakost enged képviselteni egy-egy képviselővel a Kongresszusban, az állami törvényhozó testületnek új kerületekre kell osztani az államot, hogy legyen kerülete annak az öt képviselőnek, a mennyivel többet küldhet Ohio állam népe a Kongresszusba.

Kétségtelen, hogy Cuyahoga megye, amelynek nagyrészt Cleveland és környéke alkotja, egygyel több kongresszusi képviselőt választ, harsak a népképviseleti arányszámot nem változtatják meg.

A fontosabb ipari megyékben a következő a lakosság számának emelkedése:

Megeye	1920	1910
Cuyahoga	943,469	637,425
Hamilton	493,678	460,732
Lucas	275,721	192,721
Mahoning	186,310	116,151
Montgomery	209,532	173,763
Stark	177,318	122,987
Summit	286,065	108,253

AMERIKA VEZET AZ AUTÓKBAN

WASHINGTON, okt. 5. — A világon összesen tíz millió automobil van. S Amerika büszkesége, hogy ebből a tíz millió automobilből nyolc milliót a magyart mondhat. Amerika mellett a legszámottevőbb ország az automobilok számára szempontjából Kanada. Ennek ellenére Kanadának sincs több autója, mint kétszázhetven ezer. Angliában 145,000, Franciaországban 101,000, Mexicóban 18,000, Spanyolországban 15,000, Kubában 14,500 és Olaszországban 14,000 auto van. A többi ország számában sem jöhet.

OLIVE THOMAS HAGYATÉKA

A híres moziszínésznő végrendelet nélkül 25,000 dollárt hagyott hátra.

NEW YORK, okt. 5. — Olive Thomas, a véletlenül öngyilkossá lett moziszínésznő végrendelet hátrahagyása nélkül halt meg. A hagyatéka, vagy 25,000 dollár, gondokává, a férj, Jack Pickford, az anyja, Mrs. Laurine Van Kirk és az elhunyt két bátyja, James M. és William LeRoy Duffy kérésére a bíróság Nathan Burkan ügyvédet nevezte ki.

HALÁLBÁZGOTT GYERMEKEK

Egy farmház egészenl öt kis gyermek pusztult el.

MERRILL, Wis., okt. 5. — Edward Nelson farmernek öt gyermeke, akik életkora 5 és 14 év közt váltakozott, szennéeggett, amídon a farmház éjnek idején kigyulladt s a szülők a lángok miatt nem hatolhattak fel az emeleti hálószobákba, a melyekben a gyermekek aludtak. A tüzet az emeleten égvehagyott petróleumlámpa felrobbanása okozta. A szülők a földszinti szobákban aludtak.

As otthonlövőknek pénzre van szükségük, amint azt a hazulról érkező levelekben írják. A magyar pénz most nagy on alacsony. Akár kis összeget küld családjának, akár nagyobb összeget óhazai bankba, MOST küldjön, amíg oly alacsony a korona.

A PÉNZKÜLDÉS BIZTOS UTJA

KISS EMIL

BANKÁR
 133 SECOND AVENUE,
 NEW YORK, N. Y.

A családtagok kihozatala ügyében megváltozott a helyzet. Akár önnek van szüksége hajójegyre, akár hozzátartozóit akarja kihozni, forduljon felvilágosításért és az iratok elkészítése ügyében Kiss Emil bankárhoz.

VILÁGJÁRÓ KALANDOR

Belgiumban letartóztatták az autogramgyűjtő Barthot. Budapest, okt. 2.

A pesti szállodákban a háboru előtt évről-évre felbukkant Barth Lajosnak, az autogramgyűjtőnek az alakja. Mindenki ismerte tipikus alakját, mert minden nevesebb embert felszólított, hogy írja be nevét World (Világ) feliratu autogramkönyvébe. Ebben az autogramgyűjteményben az európai államfők, a tudomány, az irodalom, a technika és a szépművészetek valamennyi jelesének ott diszelgett az aláírása. Barth egy-két hetet töltött mindig a magyar fővárosban és azután hol az egyik hol a másik európai fővárosban bukkant fel. Senki sem tudta, hogy miből él s ő maga mindenki előtt azt hangoztatta, hogy nem professzionista, hanem passzionátus gyűjtő. Egészen a háborus évig meg is tudta őrizni ezt a nimbuszát, míg szülővárosában. Aradon magára nem vonta a figyelmet.

Az ottani hatóságok ugyanis kutatni kezdtek az után, hogy miből él Barth olyan nagylábon s ekkor kiderült, hogy Barth kisebb-nagyobb összegeket szarolt ki olyanoktól, a kiknek tetszett az a szerep, hogy a World gyűjteményben a nagyemberek illusztris sorában helyet foglaljanak. A nyugtalan férfi Barth azonban nemesak szűkebb hazájában, hanem mást is hasonló módon igyekezett az emberi hiúságot a maga hasznára fordítani. Strassburgban szintén ilyen üzelmek miatt gyűlt meg a baja a hatóságokkal. Barth alakját azután a háboru végképpen elsöpörte a honi földről, míg végre most újra hallat magáról egy átirat kapcsán, a melyet a belga rendőrség intézett a magyar rendőrség budapesti főkapitányságához.

Ebben az átiratban a belga nyomozó hatóság arról értesítette a budapesti rendőrséget, hogy Barth Lajost július 25-én Brugesben letartóztatta, de négy napon belül szabadon bocsátották. Miután Barth magyar állampolgárnak vallja magát, ar-

ra kéri a rendőrséget, hogy küldje meg a Barth előéletére vonatkozó adatokat és ujjenyomatát. A belga rendőrség a biztonság kedvéért megküldte Barth fényképét. Valoszinu, hogy a World tulajdonosa Belgiumban is hasonló visszafelkésztet követett el és mint foglalkozásánküüli egyént ki fogják toloncolni a belga területől. Az államrendőrség rendezési nyomozó osztálya természetesen teljesíti a belga rendőrség kívánását és megküldi a Barthára vonatkozó előéleti adatokat.

HULÉSI BAJOK.
 Kéyhúza a forróbáztalmak és az agyi enyhít gyötrelmet. Tegye meg mindkettőt gyorsan és hatékonyan, egy megbízható gyógyszer: azonnali használatára állal.

PISO'S

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA KAPHATÓK.

Otthon Karácsonyra

KÜLÖN KARACSONYI HAJÓ

EURÓPÁBA

Indul október 16-án

Az összes kontinentális kikötőbe, Liverpooltól át. Pontos összeköttetés a többi hajókkal. Megbizottunk egészen a kiszállásig utasainkkal együtt utazik. Utalványok és egyéb iratok megszerzésében, podgrasz elküldésében, stb. szívesen segítünk.

PRAGA	\$106.30	KRAKAU	\$102.00
BECES	\$105.50	LEMBERG	\$104.00
BUKAREST	\$112.00	VARSÓ	\$111.00
ZAGRAB	\$106.00	HAMBURG	\$115.00
BELGRAD	\$111.00	DANZIG	\$125.00
SZOFIA	\$112.00		

Hajójegyet foglalja le nálunk azonnal.

COLLVER-MILLER CO.

2033 East Ninth Street, 1698 W. 25-ik utca, Cleveland, Ohio

123, 29, 35

Alapított 1872-ben.

A legribb, legnagyobb s legbiztosabb bankok egyike Észak-Ohioban, mely állami ellenőrzés alatt áll.

Részvnytolke s betétek \$3,000,000
 Forgalom felül 4,000,000 dolláron.

The Alliance Bank Co.

ALLIANCE, OHIO.

KING-FÉLE PÉNZTARTÓ ÖVEK

Kettes szíjjal ellátott övek: \$2.00-\$3.00.

King-féle egyszérei övek: \$3.50-\$7.00.

6 inch széles, 32-40 inch hosszú egyszérei övek: \$6.00-\$10.00.

Válassza ki azt a hirdetését és VAGY VEGYE meg a tárgyát a kereskedőjétől, vagy pedig küldje be hosszabb rendelését és megjelölje a pénzt is. KING FAZOR BANK, FACTURING CO., Indiana, Pa. King-féle borsótyúk gyárának.

